

U**W**
10**weetspoor****woorden met /ie/ = i**

Hoor je aan het eind van een klankgroep /ie/?
Dan schrijf je soms *ie*, soms *i*.
Onthoud de woorden met *i*.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het weetspoor?
3. Onthoud hoe je deze stukjes schrijft.
4. Controleer het woord.

De *i* van *kwaliteit* klinkt hetzelfde als de *ie* van *vliegen*. Woorden met /ie/ zijn daarom geen klankwoorden.

Hoor je /ie/ aan het eind van een woord, dan schrijf je meestal *ie*. Onthoud de woorden op *-i*, zoals: *taxi, macaroni, kiwi, tosti, ski, bikini*. Ook de namen van de maanden eindigen op *i*: *januari, februari, juni*. Ook sommige meervouden eindigen op *i*: *technici, medici*.

Er zijn veel korte woorden met *ie*. Als je die woorden langer maakt, blijft de *ie* staan.

lief - *liever*, *ziek* - *zicke*
schiët - *schiëten*, *verdriet* - *verdrietig*

januari
februari
de benzine
de vitamine
het jubileum
de kandidaat
de regisseur
de spinazie

Amerika
de sigaret
de invalide
de pantomime
de filosofie
 profiteren
horizontaal
verticaal

U**W**
27**weetspoor****woorden met een lange klinker die als een korte klinker klinkt**

In sommige woorden hoor je /a/ of /o/ aan het eind van de eerste klankgroep. Toch komt daarna één medeklinker. Onthoud die woorden.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het weetspoor?
3. Onthoud hoe je deze stukjes schrijft.
4. Controleer het woord.

Sommige woorden met een *a* in de eerste klankgroep kun je op twee manieren uitspreken: met /a/ of met /aa/.

Zo kun je de eerste *a* van *karate* als /a/ of als /aa/ uitspreken. Maar je schrijft *karate* altijd met één *r*.

Ook veel korte woorden worden soms met /a/, soms met /aa/ uitgesproken. Denk aan woorden als: *alarm, apart, arena, banaan, kameel, kineel, kanon, kapot*.

de acrobaat
de abonnee
de amateur
de ananas
het atelier
de tatoeage
de dromedaris
de omelet

agressief
de papegaai
de karavaan
de katapult
de kapitein
de kameraad
origineel
oriënteren

U**R**
25**regelspoor****samenstellingen met de tussenklank /u(n)/**

In samenstellingen hoor je een soms een tussenklank /u/ of /un/. Zo is het *hok* van een *hond* geen *hondhok*, maar een *hondenhok*. Die tussenklank /u(n)/ schrijf je als *en*.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het regelspoor?
3. Pas op deze stukjes de regel toe.
4. Controleer het woord.

Een samenstelling bestaat uit twee delen. Elk deel heeft een eigen betekenis. Hoor je in een samenstelling de klank /u/, kijk dan naar het linkerdeel.

Is het linkerdeel een woord dat zelf op *e* of *en* eindigt, dan hoor je geen tussenklank. Dan schrijf je de woorden gewoon aan elkaar.
mode + show = modeshow
regen + jas = regenjas

Hoor je na het linkerdeel de tussenklank /u(n)/, dan schrijf je *en*.
hond + hok = hondenhok
kip + ei = kippenei

het hondenhok
het kippenei
de boekenbon
de modeshow
de secundewijzer
de torensplits

de ruggengraat
de paardenstaart
de koekenpan
de pannenkoek
de tomatensaus
de etalagepop
de ruimtevaart
de regenjas
de samenwerking

U**R****26****regelspoor****samenstellingen met de tussenklank /u(n)/: uitzonderingen**

Op kaart R25 heb je de regels geleerd om samenstellingen te schrijven waarin je de tussenklank /u(n)/ hoort.
Op deze kaart staan de *uitzonderingen* op die regels.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het *regelspoor*?
3. Pas op deze stukjes de regel toe.
4. Controleer het woord.

Op kaart R25 heb je geleerd:

- a. Als het linkerdeel op **e** eindigt, schrijf je geen **n**. Maar als dat een *persoon* is, schrijf je wel **en**:
*zieke - zieken**en**auto.*
- b. Hoor je de tussenklank /u/, dan schrijf je **en**. Maar je schrijft **e** als het linkerdeel:
 1. een werkwoord of een bijvoeglijk naamwoord is: *huil**e**balk, verr**e**kijker,*
 2. een zelfstandig naamwoord zonder meervoud op **-en** is: *snot**e**bel, rijst**e**brij,*
 3. het woord *zon, maan* of *Koningin* is: *zonn**e**bloem, man**e**schijn, Koningin**e**dag,*
 4. een zelfstandig naamwoord is dat een bijvoeglijk naamwoord versterkt: *ap**e**trots, bev**e**goed, reuz**e**fijn.*

het ziekenhuis
de verrekijker
de zonnebril
de maneschijn
de Koninginnedag
apetrots

de invalidenauto
de huilebalk
het platteland
knarsetanden
de dwingeland
de snottebel
de rijstebrij
beregoad
boordevol

U**R****27****regelspoor****woorden met de tussenklank /u(n)/: overzicht**

In veel lange woorden hoor je de tussenklank /u(n)/.
Is het een *samenstelling*? Dan schrijf je de tussenklank /u/ als **en**.
Is het *geen samenstelling*? Dan schrijf je de tussenklank /u/ als **e**.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het *regelspoor*?
3. Pas op deze stukjes de regel toe.
4. Controleer het woord.

Hoor je in een lang woord de tussenklank /u/, bedenk dan eerst: Is het een samenstelling of niet?

1. Is het *geen* samenstelling?
Dan schrijf je **en**: *vriend**e**lijk, hop**e**loos.*
2. Is het *wel* een samenstelling?
Kijk dan naar het *linkerdeel*.
Op kaart R25 heb je geleerd:
 - a. Is het linkerdeel een woord op **-e** of **-en**? Dan is er geen tussenklank.
Je schrijft de woorden gewoon aan elkaar: *hitte**e**golf, regen**e**jas.*
 - b. Hoor je een tussenklank /u/? Dan schrijf je **en**: *hond**e**nhok, viss**e**nkop.*

Uitzonderingen staan op kaart R26.

vriendelijk
de vriendenclub
de visserij
de vissenkop
hartelijk
de hartenwens

kleverig
de slimmerik
tijdelijk
slapeloos
vruchteloos
de vruchtenyoghurt
de garagedeur
de klassenleraar
de krokodillenstaart